

Sveriges Geologiska Undersökning

Erosion och ackumulation längs Öreälven vid Örsbäck, Nordmalings kommun

Curt Fredén

Erosion och ackumulation längs Öreälven vid Örsbäck, Nordmalings kommun

SGU-rapport
2002:5

SGU-rapport
2002:5

Erosion och ackumulation
längs Öreälven vid Örsbäck,
Nordmalings kommun

Curt Fredén

Erosion och ackumulation längs Öreälven vid Örsbäck, Nordmalings kommun

För drygt tio år sedan skedde ett stort släntskred vid Öreälven, ca 400 m väster om Örsbäck i Nordmalings kommun, fig. 1–2. Tidpunkten är osäker (1990 eller 1991) och omständigheterna inte kända. En skogsavverkning kan ha påverkat händelseförloppet.

Öreälven är ett meandrande vattendrag av geovetenskapligt riksintresse. Erosion och ackumulation är en ständigt pågående process. Gamla meanderbågar och korvsjöar utgör vältaliga bevis, fig. 1–2. Invid bron vid Örsbäck har den naturliga älvfåran rätats ut, fig. 2, och erosion förhindrats genom strandskydd av skrotsten, fig. 3–4.

Öreälven skär igenom äldre älvsediment, huvudsakligen sand. Älvens lopp genom sandsedimenten och den oreglerade vattenföringen medför en omfattande erosion i ytterkurvorna och ackumulation i innerkurvorna, fig. 5–6. Den dominerande jordarten är sand och grovsilt.

Det senaste skredärrat är drygt 100 m brett längs en ca 15 m hög slänt, fig. 7–8. Längden torde ha varit ett par meter. Erosionen i ytterkurvan har fortsatt och kommer att så göra. Uppströms har slänten underminerats och långa sjok sjunkit ned mot vattenytan, fig. 5. Sjoken hålls samman av vegetation.

Litteratur

Öreälven i allmänhet

Dahlberg, N. & Eklund, A., 1987: Kvartergeologiska kartan 19J Husum/20J Vännäs. Sveriges geologiska undersökning Ae 6.

Eklund, A., 1991: Beskrivning till kvartergeologiska kartorna 19J/20J Husum/Vännäs, 20K/20L Umeå/Holmön. Sveriges geologiska undersökning Ae 5 och 6. 35 s.

Nilsson, G. & Martvall, S., 1972: Öreälven och dess meanderlopp – en fluvialmorfologisk studie. Uppsala universitet Naturgeografiska institutionen, Rapport 19. 154 s.

Fig. 2. Utdrag ur Ekonomiska kartan 20J 3h.

Fig. 3. Vy nedströms mot bron. Lägga märke till den utfyllda raka strandlinjen. Foto C. Fredén 2001.

Fig. 4. Närbild av fig. 3. Erosionsskyddet är väl synligt. Foto C. Fredén 2001.

Fig. 5. Ackumulation av älvsand i förgrunden och del av erosionsrätet i den 15 m höga slänten. Foto C. Fredén 2001.

Fig. 6. Vy av det underminerade partiet t.h. om fig. 5. Älvsand i förgrunden. Foto C. Fredén 2001.

Fig. 7. Nipbildning i skredärret. Foto C. Fredén 2001.

Fig. 8. Skredärret i en annan vinkel. Motivet i fig. 6 ligger t.h. om bilden. Foto C. Fredén 2001.